

60 godina naziva Gradska knjižnica „Ivan Goran Kovačić“ Karlovac

Počeci razvoja karlovačke knjižnice vezuju se uz osnivanje Ilirskog čitanja društva, 1. 3. 1838. godine, za vrijeme Ilirskog pokreta i hrvatskog narodnog preporoda. Kroz vrijeme je postala jedna od najznačajnijih kulturnih ustanova u gradu. Iz tog vremena sačuvana je zbirka knjiga označena tadašnjim ilirskim grbom – polumjesecom i zvijezdom. Naziv knjižnice mijenjao se više puta.

Proslava 125-godišnjice postojanja Gradske biblioteke u Karlovcu obilježena je brojnim manifestacijama. To se posebno odnosi na studeni – „Mjesec knjige“...

... Odjel biblioteke na Švarči bit će uskoro otvoren, a zatim čitaonica u Banjavčičevoj ulici. Diskoteku namijenjenu muzičkom odgoju omladine i za učenje stranih jezika očekujemo svaki dan. Prvi razgovori o statutu i pravilnicima biblioteke vodili su se ovih dana. Savjetu za kulturu dali smo prijedlog da ustanova izmijeni naziv u Biblioteku Ivana Gorana Kovačića. Očekujemo da će prijedlog uskoro biti prihvaćen... (Milica Radovinović, knjižničarka)

(Izvor: Karlovački tjednik broj 44, 14. 11. 1963.)

... Od 1963. godine knjižnica nosi ime Ivana Gorana Kovačića, književnika koji se jedno vrijeme školovao u Karlovcu. Svake godine povodom njegovog rođendana nagrađeni književnici i mnogi gosti dolazili su u Karlovac i predstavljali svoj rad. Tako su Karlovčani imali prilike upoznati najpoznatije pjesnika iz čitave zemlje. Nažalost, ta tradicija odlukom Odbora za proslavu Goranovog proljeća prekinuta je 2004. godine, pa se sada manifestacija nakon Lukovdola održava svake godine u drugom kraju Hrvatske. Godine 1963. otvara se novi odjeljak knjižnice na Švarči (knjižnica i čitaonica), u Banjavčičevoj 8 iste godine osniva se Stručni odjel, a u istom prostoru 1965. i Diskoteka (druga u Hrvatskoj nakon Zagreba), koja svojom djelatnošću privlači veliki broj korisnika...

(Izvor: Gradska knjižnica "Ivan Goran Kovačić", Karlovac : 1838.-2008. : prilozi za povjesnicu, urednica Frida Bišćan, Karlovac, 2008., str. 83)

Ivan Goran Kovačić rođen je u Lukovdolu 1913. godine. Pučku školu pohađao je od 1919. godine u rodnome mjestu, a 1923. godine odlazi u Karlovac gdje je završio prve tri godine realne gimnazije. Godine 1926. iz Karlovca se preselio u Zagreb u kojem do 1932. godine nastavlja školovanje u Drugoj muškoj realnoj gimnaziji. Nakon završene mature upisao je slavistiku na zagrebačkom Filozofskom fakultetu 1932. godine. Nakon šestoga semestra prekinuo je studij. Godine 1935. intenzivnije se posvetio književnom i novinarskom radu. Godine 1935. imenu je pridodao nadimak Goran kojim je želio izraziti svoju pripadnost svom rodnom kraju, Gorskom kotaru.

Kao simpatizer Hrvatske seljačke stranke i politike Stjepana Radića koncem godine 1942. zajedno s pjesnikom Vladimirom Nazorom priključuje se partizanima.

Koncem lipnja i početkom srpnja godine 1943. nalazio se u istočno-bosanskome selu Vrbnici, gdje se bolestan sklonio. Ubijen je 12. srpnja u blizini Foče. Njegov grob godinama je ostao nepoznat, baš onako kako je bio poželio u pjesmi *Moj grob* (svojevrzni epitaf samomu sebi). Njegovo počivalište pronađeno je 1957. godine. Dio njegovih pronađenih posmrtnih ostataka položen je godine 1996. u memorijalni spomenik u Lukovdolu.

U karlovačkoj je knjižnici 2021. godine, povodom rođenja Ivana Gorana Kovačića i Svjetskog dana pjesništva, po prvi put organiziran program „Na tragu pjesnika“. Cilj programa okupljanje je ljubitelja poezije svih dobi koji se žele okušati u pisanju poezije. Te prve godine kroz provođenje programa ostvarena je suradnja sa srednjim školama grada Karlovca i Karlovačke županije te ustanovama, klubovima i udrugama koje nose ime Ivana Gorana Kovačića. Kroz

godine se uključivalo sve više pjesnika te se ove 2023. godine odazvalo preko 70 pjesnika s područja cijele Hrvatske, od Dubrovnika do Vukovara.

Goranu...

Tatjana Basar 11. 3. 2020.

Ne znaš zašto si tu ovoga trena
i zašto u grudima tuče taj mišić,
a oči gledaju okolo – naokolo tražeći smisao.

I da li to doista jest
ili samo
privid je nečega čega nema.

Ali, znaš dobro, da jedan jedini pogled
na nju smiruje te i suši suze,
a dodir učiš u prve sate i nikad ga više ne zaboravljaš.

I na noge se traljave postavljaš uz pomoć svetog bića
koje ti se smiješi bez prestanka.

Kad hrabrost konačno stane u onaj mali prostor srca
i razum ne pita: dal' vrijeme je,
vineš se drugdje, ali se uvijek vratiš natrag u vidokrug njen.

A sreća je ne znat da skoro će svemu kraj i da ti dodir više neće biti isti,
već dodir duša u vječitom spokoju ili nespokoju,
jer nema ništa bolje od dodira kože voljenog bića.

A kraj u grobu nije
jer duša je previše laka i zemlja je ne veže nit' sputava,
a pjesme će tvoje pjevati i kad se sunce potpuno ohladi
na nekoj drugoj plavo-zelenoj planeti,
nekim drugim jezicima
i radovat se tebi.